

Tootlikkus, tööhõive ja kutseharidus

Kalle Toom

Kutse- ja täiskasvanuhariduse osakond

Eesti kutseharidussüsteemi arengukava 2009–2013

1. eesmärk

Kutseharidussüsteem on paindlik,
kättesaadav ja õppijate vajadustele vastav

2. eesmärk

Õpe on kvaliteetne ja konkurentsivõimeline

3. eesmärk

Kutseharidussüsteem on sidus ühiskonna,
majanduse ja tööturuga

4. eesmärk

Kutseharidussüsteemi korraldus on
otstarbekas, efektiivne ja jätkusuutlik

Pilt on oluliselt laiem

Lissaboni strateegia kui Euroopa majanduskasvu kava aastani 2010

Kopenhaageni deklaratsioon kui kutse- ja täiskasvanuhariduse sihtide seadmine (2002)

Strateegia 'Euroopa 2020'

Konkurentsivõime kava 'Eesti 2020'

Seega on Eestil edasise kasvu väljavaadete kontekstis kaks peamist ja keskset eesmärki:

saavutada tootlikkuse kiire kasv nii suurema kapitalimahukuse kui kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste kaudu

taastada majanduskriisi eelne kõrge tööhõive tase

Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“

Tööealise elanikkonna muutus

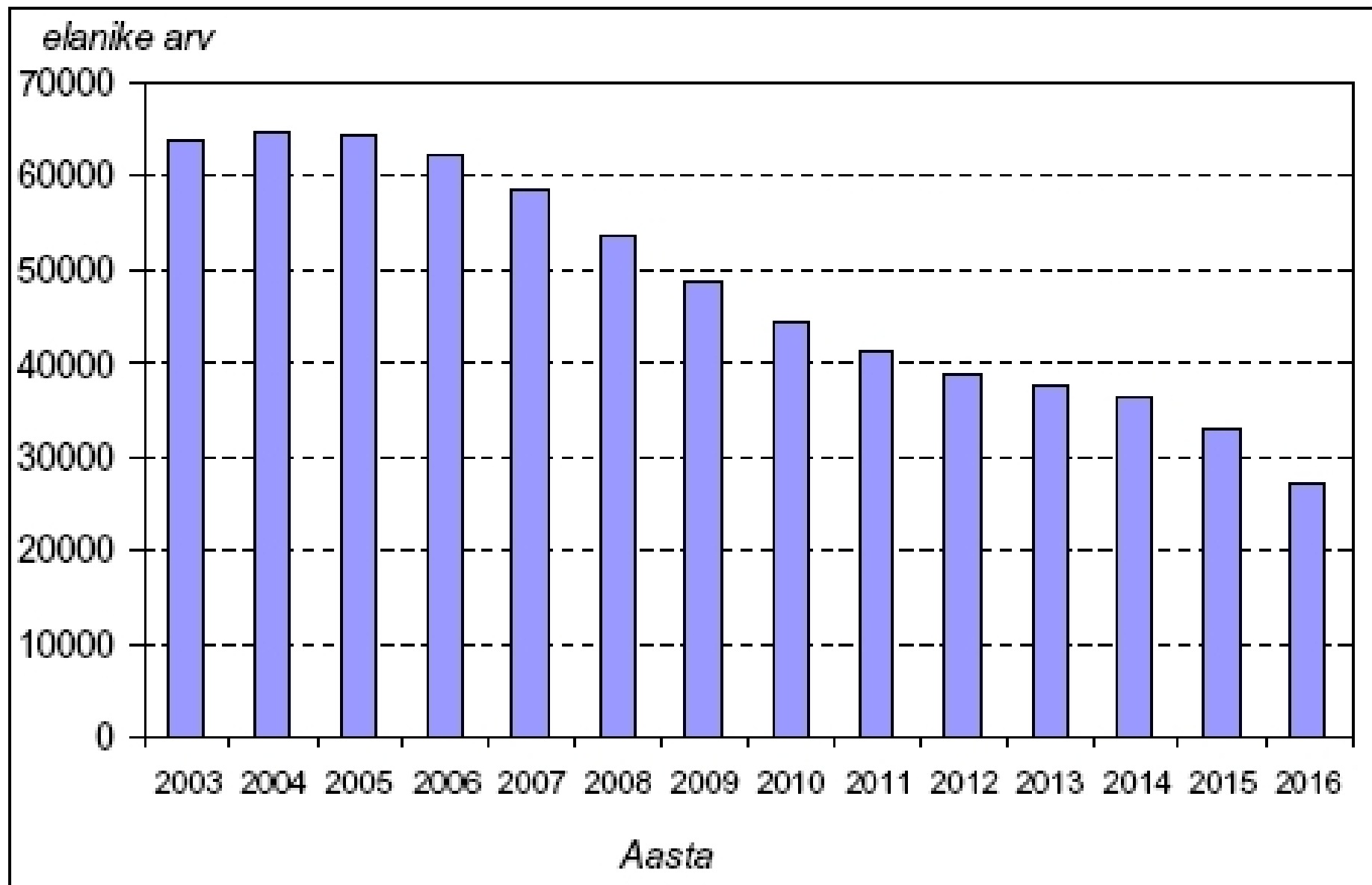
	Tööealine elanikkond (15-64)	Vähene mine võrreldes 2010. a	Tööealise elanikkonna vähenemine
2010	908'000		
2020	843'000	- 65'000	- 7 %
2030	801'000	- 107'000	- 12 %

16-18 aastaste arv:

2010 – ca 44'000

2016 – ca 28'000

(vähenemine: - 36 %)

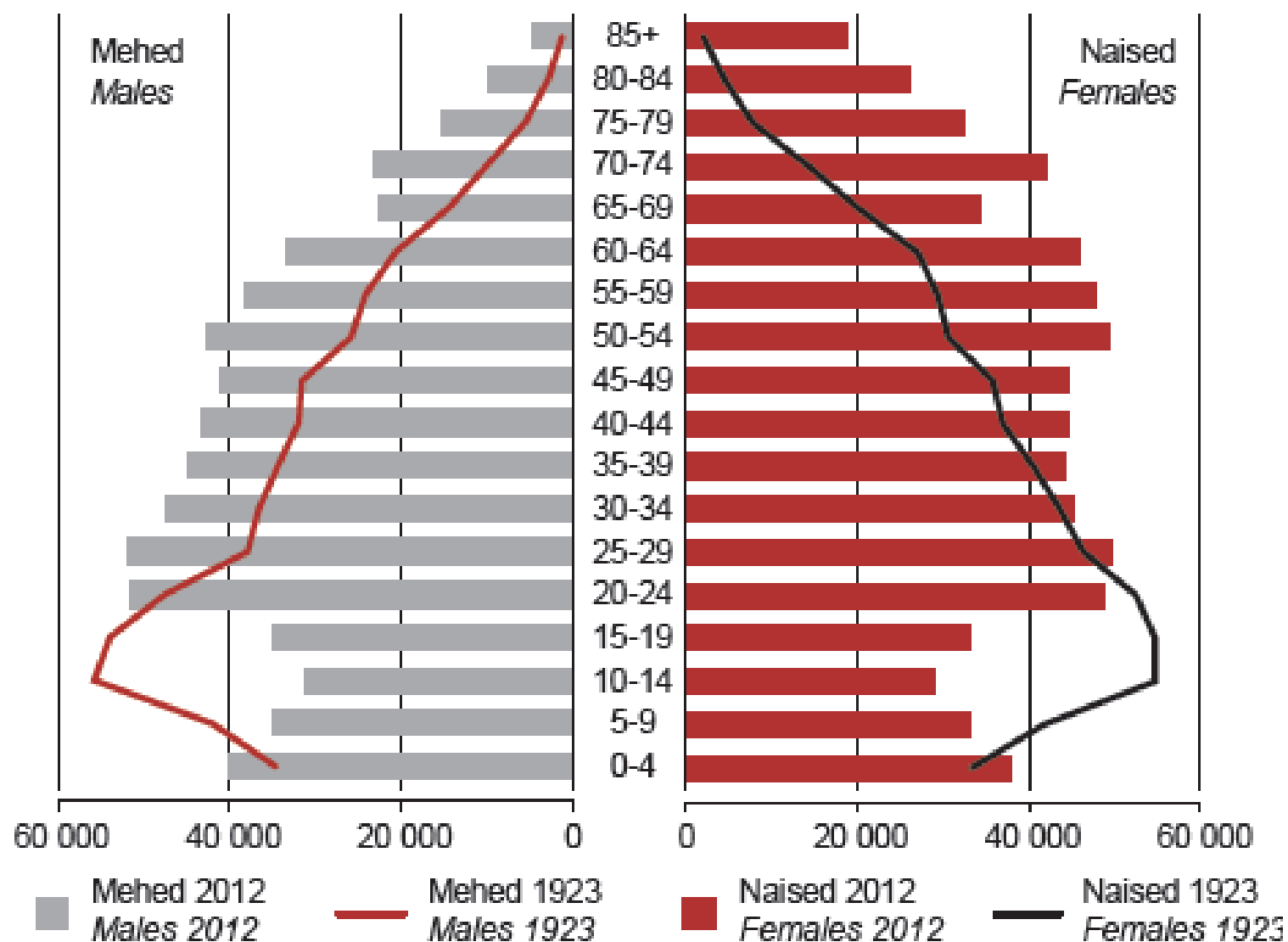

Joonis 15 Prognoositav 16–18 aastaste elanike arv Eestis

Allikas: 2000. aasta rahvaloendus

Joonis 2. Rahvastiku vanuspüramiid, 1923 ja 2012

Figure 2. Population age-pyramid, 1923 and 2012

Euroopa 2020 eesmärgid, mille täitmisele aitab kaasa kutse- ja täiskasvanuharidus

Eesmärk	2010	2020
20-64aa töötavate elanike osakaal	69%	75%
Koolist väljalangemise vähendamine	15%	< 10%
30-34aa III taseme haridusega isikute osakaal	31%	40%
Vaesuses ja sotsiaalselt tõrjutud või selle ohus elanike arvu vähendamine		25% võrra
Täiskasvanute osalemine elukestvas õppes ¹	9,6% ²	15%

¹ Dokumendist „Education and Training 2020“

² EL25

Eesti 2020 eesmärgid, mille täitmisele aitab kaasa kutse- ja täiskasvanuharidus

	2010	2015	2020
Tootlikkuse tõstmine hõivatu kohta võrreldes EL keskmisega	65%	73%	80%
Madala haridustasemega õpinguid mittejätkavate noorte (18-24) osakaalu vähendamine	11,7%	11,0%	9,5%
30-34a III taseme haridusega isikute osakaalu suurendamine	39,7%	40%	40%
Suhtelise vaesuse määra vähendamine	17,5%	16,5%	15%
Täiskasvanute (25-64) elukestvas õppes osalemise suurendamine	10,9%	15%	20%
Kutse- ja erialase hariduseta täiskasvanute (25-64) osakaalu vähend.	32%	32%	30%
Noorte (15-24) töötuse vähendamine	32,9%	15%	10%

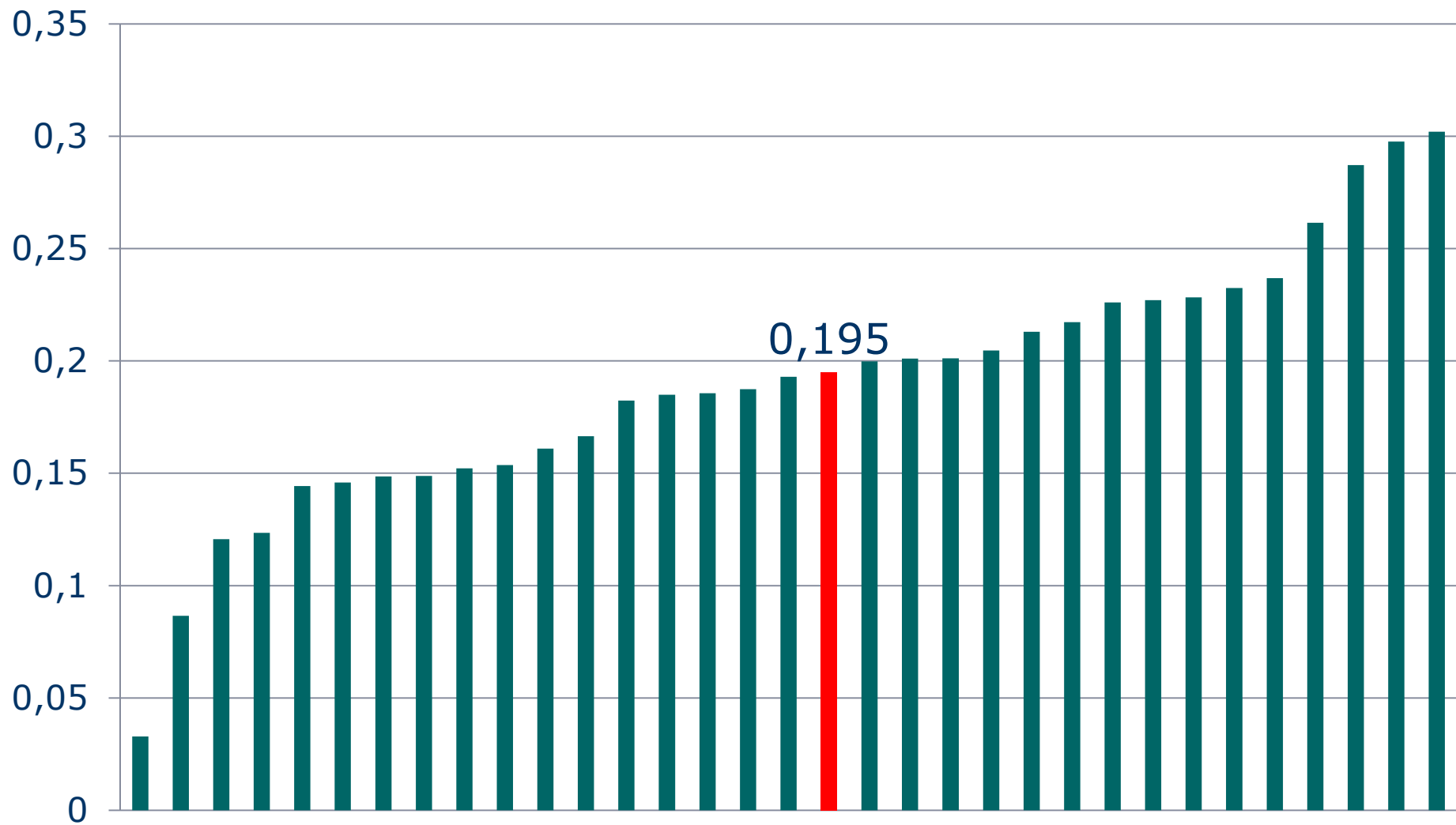
Eesti 2020: vähendada põhihariduse või madalama haridustasemega õpinguid mittejätkavate noorte (18-24) osakaalu

Tase 2010	Eesmärk 2015	Eesmärk 2020
11,7%	11,0%	9,5%

Õpingute katkestamine kutse(kesk)hariduses

2008	2009	2010	2011	2016	2020
2'778	2'920	3'090	3'224		
16,6%	14,7%	15,5%	17,9%	14%	10%
5 432	5 565	5 883	6 136		
19,1%	17,9%	18,1%	19,5%	14%	10%

Õpingute katkestamine 2010/11

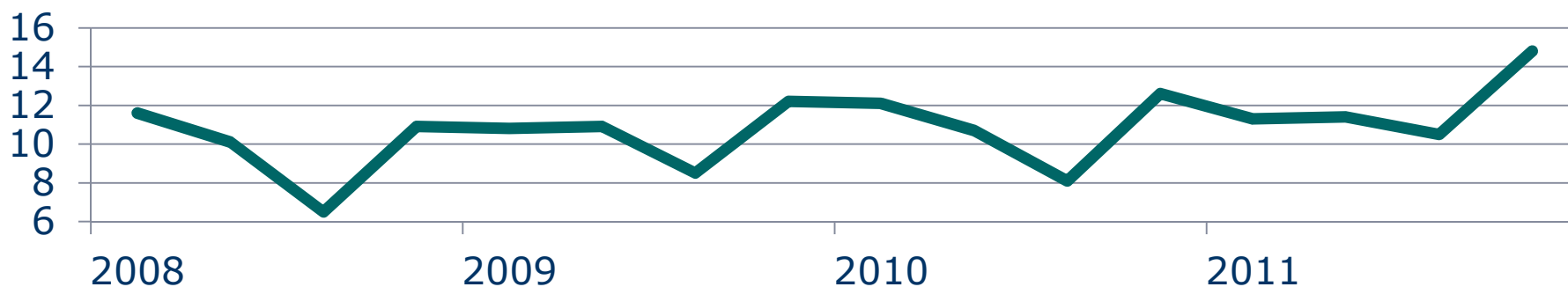
Eesti 2020: vähendada kutse- ja erialase hariduseta täiskasvanute (25-64) osakaalu

Tase 2010	Eesmärk 2015	Eesmärk 2020
32%	32%	30%
35% (25-34aa)		

- ca 5% põhikooli lõpetajatest ja
 - ca 30% gümnaasiumi lõpetajatest
- ei jätka õpinguid** (samal aastal, Eestis)
- 15-20% kutseõppuritest ja tudengitest
- katkestab õpingud**

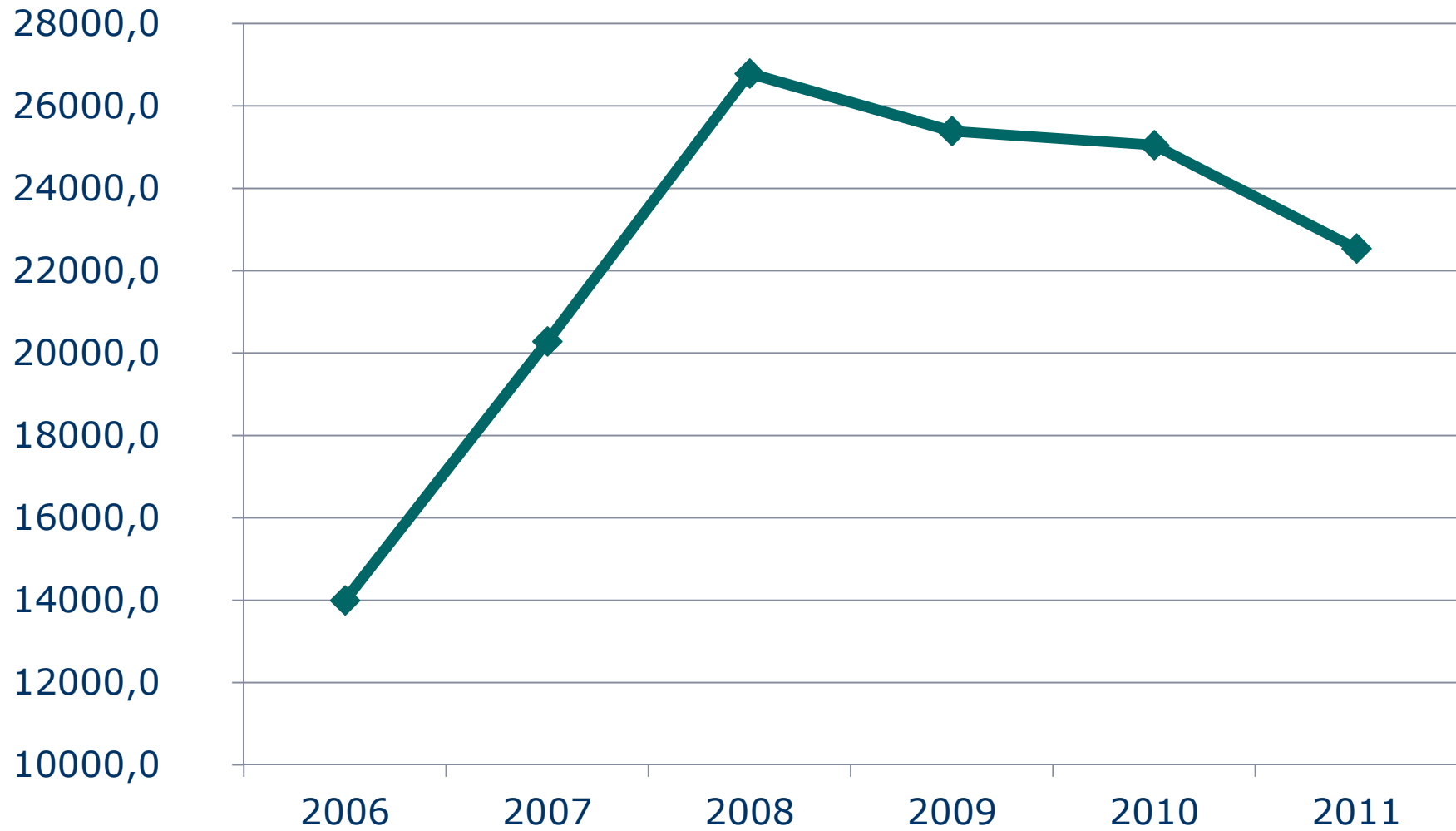
Suurendada täiskasvanute (25-64) elukestvas õppes osalemise määra

Tase 2010	Eesmärk 2015	Eesmärk 2020
10,9%	15%	20%

2008	2009	2010	2011
9,8%	10,6%	10,9%	12,0%

Täiskasvanukoolitus KÕA-tes

Noorte (15-24) töötuse määra vähendamine

Tase 2010	Eesmärk 2015	Eesmärk 2020
32,9%	15%	10%
2011: 22,3%		

2011. a lõpetajatest 6 kuud peale lõpetamist:

- 57,2% töötas (38,5% erialasel tööil)
- 14,2% õppis edasi
- 4,8% töötas ja õppis edasi
- 5,6% sõjaväes või lapsega kodus
- **8,6% olid tööta**
- 9,5% andmed puuduvad

Mida pidada silmas tulevikuks valmistumisel?

- Oskused ja teadmised on järjest tähtsamad – maailm muutub keerulisemaks
- Rahvusvahelistumine – töö võib viia võõrsile ja tuua võõrad siia
- Tehnoloogia aegub järjest kiiremini – täna õpitu võib tööle asudes olla eilne päev
- Mida sellest järeldada?

Prioriteetsus

Seni	Edaspidi
1. Teadmised	1. Väärtused
2. Oskused	2. Oskused
3. Väärtused	3. Teadmised

- Kõige olulisem teadmine on, kust ja kelle käest saab teada
- Kõige olulisem oskus on infot otsida ja töödelda (analüüsida)
- Kõige olulisem üldse on oskus õigel ja valel, olulisel ja ebaolulisel vahet teha

Tänan!